

Сяброўскі ўспамін

Маленькія гісторыі пра вялікага чалавека

Зрабіць не проста фотаздымак, а паведаміць гісторыю, падкрэсліць дэталі, адлюстраваць характар і эмоцыі ўласціва толькі майстру. Фатаграфія — не звычайны погляд праз аб'ектыў, а канцэнтрацыя на цікавасці. Зрабіўшы ўдалы кадр, фотамастак пераносіць героя ў вечнасць. Ён дае магчымасць нашчадкам пазнаёміцца з вядомымі, таленавітымі асобамі, гістарычнымі падзеямі, неверагоднымі з'явамі. Фотамастак захоўвае гісторыю, аддае гледачу тонкае бачанне і адчуванне моманту. Цікавым прыкладам майстра, які па жыцці сябруе з фотатэхнікай, з'яўляецца Юрый Іваноў. Яго імя сапраўды легендарнае: праглядаючы спіс лепшых фатографуў Беларусі, вы знойдзеце яго прозвішча. Але ж справа хутчэй не ў спісе, а ў асобе, у таленце быць запатрабаваным, быць чалавекам. Да асабістых работ Юрый Сяргеевіч ставіцца як да дзяцей, гаворыць, што любіць кожную, бо нялюбых дзяцей не бывае.

Напярэдадні ў сталічнай галерэі «Універсітэт культуры» адкрылася яго выстаўка невядомых фотаздымкаў блізкага сябра, мастацкага кіраўніка вакальна-інструментальнага ансамбля «Песняры» Уладзіміра Мулявіна. У экспазіцыі прадстаўлены партрэты, фрагменты з гастролі, цікавыя моманты асабістага жыцця. Многія работы дэманструюцца ўпершыню, некаторыя ўвогуле былі праяўлены апошнім часам са старых плёнак. Кожны здымак — гісто-

1
1977 год.

2
1981 год.
рыя, цікавая і запамінальная. Юрый Іваноў памятае, як былі зроблены ўсе кадры, быццам гэта сёння. Пра некаторыя работы, свораныя ў розныя перыяды творчасці Уладзіміра Мулявіна, ён падзяліўся з нашым выданнем:

Фота 1. — У Валодзі была рэпетыцыя ў касцюмах у філармоніі. А я даведаўся, што ў гэты ж дзень на тэлебачанні будзе праходзіць запіс выступу аднаго з народных ансамбляў. Я папрасіў Валодзю паехаць туды са мной, каб паглядзець, што будзе адбывацца на тэлевізійнай пляцоўцы, і зрабіць там некалькі здымкаў. Застаўшыся ў

3
1986 год.

сцэнічным касцюме, ён згадзіўся і паехаў са мной. Мы прыехалі на вуліцу Камуністычную, дзе тады быў адзіны будынак тэлебачання, уварваліся ў студыю, як аказалася, перапынілі запіс і ў выніку, скарыстаўшыся сітуацыяй, зрабілі там чатыры фотаздымкі. Нават і не ведаю, чаму тады ён паехаў са мной. Напэўна, давяраў. (Усмixaецца.)

Фота 2. Была зіма. Я працаваў над кнігай пра Мсціслаў. Тады ў горадзе дзейнічаў мясцовы конезавод, у якім вырошчвалі цяжкавагавікоў для продажу ў Савецкім Саюзе. Завод трэба было паказаць незвычайна, ды і не хацелася мне проста фатаграфавачь коней. Крыху падумаўшы, я прыйшоў да дырэктара і сказаў, што паспрабую дамовіцца з Уладзімірам Мулявіным для фота ў тройцы, і, магчыма, у Мсціслаў прыедуць «Песняры». Дырэктар пачаў задыхацца ад хвалвання, не паверыў адразу.

Па вяртанні ў Мінск я сустрэўся з Валодзем, распавёў яму пра прыгажосць

4
горада і завод, прапанаваў у тройцы коней зрабіць некалькі фотаздымкаў «Песняроў». Валодзя пагадзіўся. Аднак за дні тры-чатыры да выезду я прыйшоў да яго ў філармонію зноў — удакладніць, едзеце ці не. Ён сказаў, што ім далася запрашэнне на канцэрт у Адэсу, дзе прапанавалі добрыя ўмовы выступлення, і таму, хутчэй за ўсё, наведаць Мсціслаў не атрымаецца. А я ж разумеў, што ў Мсціславе чакаюць людзі, якія падрыхтаваліся да сустрэчы, падрыхтавалі нават сцэну. Я тады нічога не сказаў. Мы глядзелі адзін на аднаго секунд дваццаць-трыццаць. У выніку ён адвёў позірк убок і крыкнуў дырэктару ансамбля: «Пішы тэлеграму ў Адэсу, што ўсе захварэлі». Праз некалькі дзён «Песняры» былі ў Мсціславе.

Фота 3. Неяк мы з Валодзем дамаўляліся зрабіць агульны здымак «Песняроў», але не маглі вызначыцца з часам. Ён прапанаваў сустрэцца першага мая, таму што ведаў: усе пойдучы на дэманстрацыю і будуць у касцюмах. Мы сустрэліся ў Траецкім прадмесці, пагаварылі і пачалі працаваць. Але на здымках «Песняры» атрымліваліся сумныя. Якраз тады здарылася жудасная аварыя на Чарнобыльскай атамнай электрастанцыі.

Усё ж я працягваў фатаграфавачь, спрабаваў смяшыць іх. У выніку здымкі атрымаліся.

Фота 4. Гэты партрэт таксама быў зроблены ў той дзень (1 мая 1986 г.). Але тут я нават не спрабаваў расмяшыць Валодзю, не адважыўся парушыць яго задуманнасць. Хоць ён і быў чалавекам з гумарам, але ж якасці разумець у яго нельга было адняць.

У гэтым годзе легендарнаму песняру споўнілася 675 год. Прыемна, што з часам памяць пра Уладзіміра Мулявіна не знікае, бо яшчэ існуюць асобы, неабякавыя да творчасці і асобы артыста, які калісьці адрадіў цікавасць да беларускага фальклору. Юрый Іваноў — добры прыклад чалавека, які не пакінуў здымкі песняра ляжаць на паліцы, а падарыў магчымасць гледачу больш даведацца пра Уладзіміра Мулявіна альбо ўвогуле адкрыць творцу з новага боку.

Вікторыя АСКЕРА